

Mūsų laukia nauja 41 -ųjų birželio 22 -oji. [2 dalis]

Daryk ką privalai ir tebūnie kas bus.

Pradžia [čia](#). Šiandieną mes gyvename puikioje klestėjimo ir visuotinės taikos epochoje. Na, kai kur žinoma nedideli konfliktai nutinka, bet visumoje situacija labai panaši į tą, kuri susiklostė pasaulyje nuo XX a. pradžios iki 1914 m – šimtmečio aukso amžius.

Globali priešara pereito amžiaus pradžioje pasireiškė tarp senų

pasaulio šeiminkų ir jauno kapitalizmo šalių. Prie pirmųjų galima priskirti Angliją, Prancūziją, Turkiją, Rusiją, Austro-Vengriją. Prie antrųjų Vokietiją, Japoniją, JAV ir Italiją. Kaip matome karinio susidūrimo atveju JAV atsidūrė savo priešininko pusėje, o Vokietija kariavo sąjungoje su dviem vistančiomis imperijomis. Kad suprasti kodėl taip įvyko, reikia turėti omenyje, jog didelis karas – tai tęsinys to, kas yra vadinama globaliu žaidimu, o žaidime veikia savi, pakankamai supainioti ir neaiškūs mechanizmai, ir taisyklių joje nėra apskritai jokių.

Pirmas pasaulinis karas - tai ne dviejų objektyviai priešingų viena kitai jėgų susidūrimas kaktomuša, o priešistorės, sudėtingų daugkartinių ėjimų kombinacijų, provokacijų ir kt. rezultatas.

Štai sakykime, kokios prieštaros buvo tarp Vokietijos ir Rusijos? Tai juk absoliučiai JO-KIŪ! Atvirksčiai, Vokietija buvo pagrindinis ekonominis Rusijos partneris, karinė-politinė dviejų valstybių sąjunga būtų visai logiška. Šios šalys nekariavo nuo [Septynerių metų karo](#) laiku, o ir tada Rusija galutiniame variante pasirodė vienoje barikadų pusėje su Prūsija. Ir atvirksčiai, kaip Rusija galėjo atsidurti Anglijos pusėje, kuri bet kuriame konflikte visada stengėsi nors kaip pakenkti rusams? 1853 m. anglo-prancūzai pabandė organizuoti plataus masto kryžiaus žygį prieš Rusiją, 1879 m. Anglija atplėšė pas turkus, sutriuškintus rusų kariuomenės, dalį teritorijos, po ko perėjo į turkų pusę ir pridėjo visas pastangas, kad Rusija negalėtų pasinaudoti savo pergalės vaisiais. Reikalas vos nepriėjo iki tiesioginio susidūrimo. Viso XIX a. eigoje, tarp Rusijos ir Anglijos vyko „aštrus“ rungtyniavimas Centrinėje Azijoje, kuris įgavo pavadinimą [Didysis žaidimas](#), o 1904 m. Didžioji Britanija nors ir nekariavo su Rusija atvirai, tačiau visomis jėgomis padėjo tą daryti Japonijai, kurios sąjungininke tada buvo. Tai dėl kokių objektyvių priežasčių Rusija atsidūrė vienoje valtyje su savo didžiausiu priešu?

Tai todėl, kad romanovų imperija šiuo atveju buvo ne žaidėjas, o žaidimo objektas. Neturėdama jokių priežasčių susidūrimui su Vokietija būtent Rusija išstojo pagrindiniu Antantės taranu prieš Centrinių valstybių bloką. Bet dar labiau stebinanti

situacija, kai JAV kariavo savo pagrindinio priešininko – Britanijos imperijos pusėje. Juk jei sekti tiesiogine logika, amerikiečiai turėjo visaip padėti Vokietijai. Bet faktiškai JAV pasiekė ko norėjo – jų ekonominė galia ir išorinė politinė įtaka karo dėka neapsakomai išaugo, o Britanijos imperija nusilpo ir prarado pasaulinės hegemonijos statusą.

Dabar tai atrodo stebėtina, tačiau iki to karo JAV nuomonė išorinės politikos klausimais nevaikino beveik jokio vaidmens. O po 1918 m. nė vienas rimtas klausimas nebuvo peržiūrimas be Vašingtono dalyvavimo, be viso to jo balsas daugeliu atvejų būdavo sprendžiamas. Taip pavyzdžiui, 1922 m. Amerika pasiekė strateginės sąjungos tarp Japonijos ir Anglijos nutraukimą, panaudodama, kaip spaudimą Londono keturių milijardų karo skolą. Tada buvo pasirašyta [Vašingtono jūrų sutartis](#), kardinaliai sugriovusi buvusios jūrų valdovės galybę. Trumpo tarpkarinio periodo eigoje JAV metodiškai silpnino savo priešininkus ir planavo naują karą augindamos Vokietijos ir Japonijos galią. Didžiąją Britaniją gražiai apsuko apie pirštą, vėl privertę kariauti už JAV interesus, šiuo kartu su fatališkomis Britanijai pasekmėmis. Nors formaliai Anglija skaitoma nugalėtoju Antrame pasauliniame kare, faktiškai ji buvo taip pat sutriuškinta, kaip ir Vokietija – Britanijos imperija paprasčiausiai nustojo egzistuoti, Londonas prarado didžiulės, Sandraugos rinkos kontrolę, iš esmės užleisdamas ją JAV, svaras sterlingų galutinai nustojo buvęs pasauline rezervine valiuta, ir net nebeturi regiono valiutos statuso.

Ir čia labai svarbi mums visiems išvada: būti JAV sąjungininku dideliame kare ne mažiau pavojinga, nei būti jų priešu.

Tai štai, šiandien senojo pasaulio šeimininko vaidmenį vaidina Amerika, o jo konkurento vietą užėmė Kinija. Kas būtų galėjęs pagalvoti apie tai prieš 30 metų, o šiandien dvipoliaris pasaulis JAV-Kinija jau niekam nekelia abejonių. Žinoma daugelis žmonių įpratę mąstyti „objektyviai“ -tiesiogiai, energingai man paprieštaraus: atseit karas tarp JAV ir Kinijos negalimas iš principo, todėl, kad šis karas nenaudingas joms abiems. O jei dar priimti domėn branduolinio ginklo faktorių...

Na neskubėkite vyručiai. Aš nebandau tvirtinti, kad karas vyks būtent tarp šių dviejų supervalstybių. Bet visiškai aišku tai, kad tarp jų greitu metu vyks įnirtinga kova už pasaulinės hegemonijos statusą. Konkurencija tarp Amerikos ir Britanijos imperijos, kaip matome apsiėjo be karinio susidūrimo, ir pastaroji buvo sutriuškinta dviejų „pergalingų“ karų savo atžvilgiu eigoje. Todėl neabejoju, kad Vašingtonas veiks pagal atidirbtą schemą – supjudys Kiniją kare su ... (čia yra variantai), pats pasiliks nuošalyje ir pils alyvą į ugnį kariaujančioms pusėms, o savo karinę galią, jei ir panaudos, tai tik, kaip sprendžiamą argumentą ir pačiu paskutiniu momentu.

Šis variantas amerikiečiams idealus, bet čia yra didelė problema – realų priešininką Kinijai šiandien surasti neįmanoma. TSRS jau nėra, Japonijai tas šiandien visai ne pagal jėgas, Indija natūralus Kinijos sąjungininkas. Todėl Vašingtonui šiandien iškilo sudėtinga užduotis - suformuoti darbingą/veiksmingą anti-Kinišką koaliciją. Suprantama, darbo čia ilgiems metams, bet darbas ir pradėtas ne vakar. Tiesiog šiandien šis darbas vyksta labai jau atvirai, kad būtų nepastebimas. Kaip pagrindinę

smogiamą anti-Kinišką jėgą amerikiečiai išrinko islamišką fundamentalizmą ir šiandien metodiškai, į valdžią arabų šalyse atveda fundamentalistus, taip pat, kaip 20-30 -ais metais jie stūmė Hitlerį. 2011 m. veidrodis atspindi 1933 m. situaciją.

Neverta paniekinamai šnekėti apie šiuos juodaodžius, „kurie dar vakar iš palmės išlipo“. 20 -ųjų metų Vokietija – silpna, sudraskyta į gabalus ir nuginkluota šalis, iškankinta nesibaigiančių ekonominių krizių ir kankinama aštrių vidinių prieštaravimų. Išsišokėlis-jefreitorius Vokietijos priešakyje – ne daugiau, kaip paniekinamų patyčių objektas. Po dešimties metų šis jefreitorius ir nuginkluota Vokietija oi, kaip davė „atsirauti“ Europai! Taip, kad piliečiai, jūs galite kiek tik norite šaipytis iš arabų, kurie 50 metų negali nugalėti mažyčio Izraelio, ir apskritai negabūs niekam, išskyrus kaip prekiauti turguje ir pumpuoti naftą, bet islamo pasaulio potencialas kolosalus, net jei tai tik griaunamasis potencialas.

Ir taip, darome prielaidą, kad JAV pasisekė atvesti į valdžią Artimuosiuose Rytuose (įskaitant Iraną) fundamentalistų režimus, ir kaip reikalas juos radikalizuoti. Sekančiu žingsniu būtų jų konsolidacija ir čia jau net spėlioti nereikia – kaip vokiečius 30 -ais m. konsolidavo revanšo idėja, taip ir Artimųjų Rytų šalis gali konsoliduoti išimtinai viena idėja – sunaikinti Izraelį. Taip, kad Izraeliui

paruoštas toks pat vaidmuo, kokį vaidino Čekoslovakija 1938 m. ir Lenkija 1939 m. Greičiausiai pergalė prieš Izraelį nebus bekraujė, bet Amerikai tai bus visai neblogas variantas – turi gi fundamentalistai pasimokyti kariauti. Tuo pačiu bus sukurta didžiulė paklausa ginkluotei, juk Artimieji Rytai – tai svarbiausia, amerikiečių karo pramonės komplekso, produkcijos realizacijos rinka. Pergalė prieš Izraelį taps islamiškojo fundamentalizmo triumfu, pagal mastą sulyginamu su Hitlerio 1940 m triumfu sutriuškinus Prancūziją.

Jei jau praveisti analogijas su Antru pasauliniu karu, tai TSRS vaidmenį turėtų sau prisiimti Indija, pas kurią neišsprendžiamos prieštaros su Pakistanu. Nuo 2003 m. karas tarp Indijos ir Pakistano randasi užšaldymo stadijoje, apsiribojant retais susišaudymais, bet konflikto pervedimas į karštą fazę – grynai technikos reikalas. Jau triskart šios šalys buvo [susikibusios rimtai](#), ketvirtas karas - [Kargil](#), buvo riboto pobūdžio. Indijoje gyvena 160 milijonų musulmonų, o svarbiausia islamiškojo fundamentalizmo idėja – visų musulmonų, vieningame chalifate, susivienijimas. Tarp kitko, užkurti indų-pakistaniečių konfliktą galima ir afganų kortos pagalba. O dabar pagalvokime, kokio galo Amerika įlindo į Afganistaną ir kodėl būtent ji nenori iš ten išeiti. Juk turi tam būti kažkoks logiškas paaiškinimas. Ir jis guli tiesiog paviršiuje.

Taip, kad milijardo musulmonų ir milijardo indų susidūrimas duotu rakursu man atrodo, jei jau ne neišvengiamas, tai bent jau labai tikėtinas. Detaliai pagrįsti šią tezę

aš laikau visai nebūtinu reikalu, nors ir todėl, kad šis konfliktas vyksta jau ne viena dešimtmetį kaip išoriniame fronte (Indijos-Pakistano priešprieša), taip ir vidiniame (religiniai susidūrimai, terorizmas) . Kas nežino – tam neužskaityta.

Klausimas, prie ko čia Kinija? Jai atrodytų liūsti į šį karą nėra ko. Oi lyg ir ne taip! Indijos pralaimėjimas reikštų, kad sekančiu agresijos objektu (ar pasakysime delikačiau - ekspansijos) taps Padebesių imperija. Bet gali būti, kad Kinija bus islamistų atakuota dar anksčiau, ir ši ataka taps didelio karo, tarp islamiško pasaulio ir Indijos, katalizatoriumi. Reikalas tame, kad Kinija turi savo, tik didesnio masto, „Čečėniją“ - Sindziango - [Uigūru](#) autonominį regioną, kuris jau ne kartą buvo sukilęs prieš Kiniją, yra pilnai susiformavusi [ideologinė bazė separatizmui](#) ir net sava valstybingumo patirtis. Be viso to, Kinijoje yra dar keletas įtampos židinių – Tibetas, Vidinė Mongolija ir suprantama neišspręstas [Taivano](#) klausimas, kuriame pagrindinį vaidmenį vaidina JAV. Išsamiai neaprašinsiu kinų-kiniško konflikto. Kas visai nieko nežino, galite žvilgtelėti [čia](#).

Tokiu būdu Amerika turi šansą sužaišti labai naudingą sau kombinaciją, sukursčiusi pusę žmonijos karui iki išsekimo, o pačiai likti virš viso šito ir žymia dalimi kontroliuoti šį procesą. Aš nė trupučio neabejoju, kad masė virtuvinių analitikų komentuose itin tikinamai „įrodys“, kad JAV ir taip gyvena gerai, doleris ir taip pasaulinė rezervinė valiuta, kuriai alternatyvos nėra, ir karas joms nereikalingas, todėl, kad karas – tai visada blogis pasaulinei ekonomikai, o tai, kas blogai pasaulinei ekonomikai, tai tas blogai ir JAV, todėl, kad pasaulis dabar globalus ir t.t. ir pan. Nesiginčysiu su jais. Tai, kiek pasaulinis karas naudingas JAV ekonomikai aš parodžiau prieš tai [buvusiame straipsnyje](#), o kas liečia globalų JAV tikslą tai kalba eina ne apie pasaulinio viešpatavimo užgrobimą, o apie jo išlaikymą savo rankose. Amerika - tai gėstanti , degraduojanti imperija, ką ten beburkuotų liberalai. O pasenstančias imperijas sava logika: jei tu negali tapti stipresniu, tai padaryk taip, kad tavo priešininkai taptų silpnesniais, supjudyk juos tarpusavyje. Jei negali padaryti savo ekonomikos labiau galinga, sugriauk konkurentų ekonomiką – tai leis vėl užtikrintai dominuoti planetoje. Juk galybės supratimas labai reliatyvus. Ir dideliame žaidime ne tiek svarbu, kiek tu stiprus, o kiek tavo priešas silpnesnis už tave.

Popierinis, niekuo nepadengtas, silpnėjantis doleris – štai pagrindinis amerikietiškos galybės šaltinis. Ir išgelbėti doleri nuo neišvengiamo kracho gali tik karas. Karas išprovokuos globalų kapitalo bėgimą iš nestabilumo zonos į stabilumo zoną. Turint omenyje, kad nestabilumo zona praktiškai bus visas pasaulis, o Amerika šiame chaoso vandenyne bus beveik vienintele stabilumo salele, tai nesunku atspėti, kad dolerių paklausa tik augs ir kelti abejones jo viešpatavimo pasaulyje klausimu niekam net į galvą nešaus.

Tuo atveju, jei Azijoje prasidės globalus konfliktas, senutės Europos lauks didžiulės problemos, net be jos tiesioginio dalyvavimo kare, o pastarasis variantas daugiau, nei įmanomas, jei Turkija bus įtraukta į fundamentalistų tarpą. Karo Europoje starteriu gali tapti, pavyzdžiui, Kipro klausimo prieštaros tarp Graikijos ir Turkijos. Bet, bet kokių atveju Senasis Pasaulis gaus pilną programą, visų islamiško fundamentalizmo džiaugsmų, pas save namuose. Europoje bus sava „Čečėnija“, bet gerokai baisesnė,

todėl, kad jos neįmanoma geografiškai lokalizuoti – milijonai musulmonų išbarstyti po visą Europos-sajungos teritoriją, o kompaktiškai jie gyvena nebent Balkanuose, kurie jau ne vieną amžių nešioja Europos parako bačkos pravardę. Taip, kad apokaliptinius ES scenarijus sumodeliuoti visai nesudėtinga.

Kodėl aš nieko nekalbu apie RF? Tai todėl, kad apie ją nėra ko pasakyti. Nesvarbu kieno pusėje kariautų Rusija – ji pralaimės bet kuriuo atveju. Lygiai taip pat ir 1914 m., kai Rusija įstojo į karą savo amžinų priešų pusėje - ji pralaimėjo. Na negalėjo ji laimėti jokiais būdais! Net savo formalios pergalės atveju ji negalėjo turėti nieko daugiau išskyrus didžiules skolas. Juodosios jūros sąsiauriai? Cha-cha, kas gi jai būtų juos davęs! Kodėl gi anglai užkūrė [Dardanelų](#) operaciją 1915 m., jei sąsiauriai lygtai buvo apibūdinti, kaip pagrindinis rusų karo prizas. Rusijos imperijai vienintelis priimtinas variantas buvo nedalyvavimas bendrame Europos kare, tačiau Peterburgas karo ir taikos klausimais suvereniteto neturėjo. Jau 1914 m. Rusijos užsienio politiką apsprendė ne vyriausybė, ne skystas valdovas ir jau tikrai ne nacionaliniai interesai ar visuomenės nuomonė, o kreditoriai, nuo kurių priklausė šalies finansinis stabilumas. Rusijos užsienio skolas teko mokėti rusų kareivio krauju, o tam, kad Rusijos kareivis turėtų galimybę lieti savo kraują, vyriausybė sulindo į dar didesnes skolas, kad įsigyti šautuvų, šaudmenų ir sviedinių. Rezultatas žinomas.

Trečiame pasauliniame kare Rusija neturi nė mažiausio šanso pasilikti nuošalyje. To priežastis tas pats islamiškasis faktorius. Jeigu Artimuosiuose Rytuose į valdžią ateis fundamentalistiniai režimai, tai Vidurinė Azija čia pat pavirs islamistų ekspansijos zona. Kuo tai gresia galite įsivaizduoti patys. Kazachstanas – vienas iš nedaugelio RF karinių sąjungininkų. Agresija prieš Kazachstaną iš pietų automatiškai reiškia, kad Rusija įmaknojo į eilinį karą. Kuo tai kvepia mąstykite patys. Mesti Kazachstaną? Tai dar blogiau, nes už mėnesio fronto linija eis šalia Astrachanės, Orienburgo, Čeliabinsko, Tiumenės, Omsko ir Novosibirsko. Vis dėl to, fronto linija Aralo ir Alma-Atos rajone Rusijai labiau priimtina.

Bet, be jokios abejonės, dar anksčiau užsiliepsnos Kaukazas, greičiausiai visas. Tegu buki nacionalistai kiek nori šaukia, kad nuo Kaukazo reikia atsiskirti betonine siena, tačiau siena dar niekada nieko nėra apsaugojusi nuo karo. Atsiskirti siena nuo kazachstano neįmanoma iš principo. Lygiai taip pat, kaip neįmanoma deportuoti (nebent į mėnulį) 20 mln rusiškų musulmonų, iš kurių bus suformuota fundamentalistinė penktoji kolona. Taip, šiandien dauguma musulmonų lojalūs RF ir valdančiajam režimui. Ir net jei dauguma išsaugos lojalumą karo eigos metu, tai nieko nepakeis. Net poros šimtų tūkstančių vidinių modžachedų užteks, kad dešimt kartų pabaigti su RF. Bet kurie, net ribotas karas Rusijai perspektyvoje reiškia neišvengiamą kolapsą. O dalyvavimas pasauliniame kare – tai rusiškam valstybingumui bus didesnio masto katastrofa, nei 1917 m. Nors ir todėl, kad tai bus PRIBAIGIAMOJI katastrofa persidengianti su TSRS subyrejimo katastrofa 1991 m.

O, kiek kartų aš girdėjau kvailystes atseit „kol Rusijoje yra branduolinis ginklas, tol jos niekas neužpuls“. Taip galvoti pilnas idiotizmas. Įsivaizduokite sau situaciją, kada iš pietų į Rusiją lyg skėriai varys fundamentalistai, beje, be jokio karo paskelbimo – užsiliepsnos Kaukazas, Stavropolis, Kubanė, galimai Tatarstanas. Maskvą, Piterį,

kitus stambius miestus uždengs kelios bangos kruvinų pogromų, reguliarius sproginiai naftotiekiuose ir dujotiekiuose (o jų visiškai neįmanoma pridengti) paraližuos šių energijos resursų tiekimą į Europą ir Kiniją... Aš ne veltui aukščiau daviau nuorodą į Kargil karą – tai ateities karas, naujo tipo karas. Pakistanas lygtai ir kariavo su Indija, bet oficialiai jis tą neigia ir pateikti jam pretenzijų neįmanoma. Ir kas iš to, kad Indija turi branduolinį ginklą? Rusijai pasaulinio Kargil karo atveju branduolinis ginklas NIEKUO NEPADĖS. Juk neįmanoma jo pagalba uždaryti narkotikų srauto iš Afganistano, o prieš užkrečiamą religinio fanatizmo idėją jokios raketos nepadės.

Trečio pasaulinio karo užkūrimo variantų labai daug. Aukščiau aprašytas tik vienas iš galimų ateities modelių, kuris man atrodo labiau tikėtinas, nei didelis Kinijos karas su RF dėl Primorjės sugražinimo ir Sibiro užgrobimo arba NATO kryžiaus žygis prieš Rusiją (tai apskritai juokinga – NATO ne daugiau, nei baidyklė vaikams panašioms į libiečius ar serbus). Laikas per kurį gali būti užkurtas karas – nuo 5 iki 10, na daugiausiai 15 metų. Konkrečios šio karo pradžios datos nebus, tiesiog augantys lokalūs konfliktai susilies į vieną didelį karą.

Prie egzistuojančio dabar politinio režimo RF šiame kare pasmerkta pralaimėjimui, be to katastrofinio lygio pralaimėjimui. Kažkokią gerokai permatomą galimybę aš matau revoliuciniame egzistuojančio politinio režimo pakeitime ir ir griežtos socialistinės ir nacionalinės (ne nacionalistinės!) savo esme diktatūros įvedime. Grubiai kalbant, rusams reikalingas naujas Stalinas, kuris nors ir negalėjo sustabdyti Antrojo pasaulinio karo, bet sugebėjo kolosalių nuostolių kaina išsaugoti šalį ir atvesti ją į pergalę. Suprantama nugalėti trečiame pasauliniame kare Rusija neturi šansų, nors turėtų 10 Stalinų - kalba eina tik apie išgyvenimo galimybę, kurią sugebėtų suteikti politinis režimas, griežtai žiūrintis nacionalinių interesų (Kremlius dabar juos net suformuluoti bijo) ir sugebantis įvykdyti mobilizacinį proveržį. Bet bijau, kad preventyviai revoliucijai jau nebeliko laiko, o revoliucija, kaip reakcija į pralaimėjimą kare – tai jau visai kita muzika.

vertė: **Arvydas Daunys**

šaltinis: <http://kungurov.livejournal.com/35173.html>